

گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

ارائه الگوئی از گردشگری و طبیعت گردی روستائی نمونه در منطقه سُمّام و دیلمان گیلان

سید مجتبی حسینی مقدم^{۱*}، عبدالرزاق پورمیدانی^۲

پست الکترونیکی: SMH_MOGHADDAM@YAHOO.COM

^۱ کارشناسی ارشد MBA علوم و تحقیقات.

تلفن همراه: ۰۹۱۲۱۸۳۸۰۶۹

پست الکترونیکی: A_PORMIDANI@YAHOO.COM

^۲ فعال گردشگری.

چکیده :

گردشگری و طبیعت گردی در مناطق روستائی دارای ویژگی ها و جذابیت های خاصی می باشد که در صورت ایجاد شرایط و بستر مناسب جهت استفاده از این مواهب طبیعی و جاذبه های خاص مناطق روستائی می تواند به عنوان یکی از بهترین، زیباترین و خاطره انگیز ترین سفرهای هر شخص به یادگار مانده و در راستای حفظ فرهنگ غنی و سنتی روستائی و افزایش درآمد و اشتغال مرتبط آنان نیز بسیار موثر واقع شود (شکل (۱)).

یکی از روشهای استفاده از این طبیعت و شرایط جذاب محیط روستائی ، بهره برداری از همان شرایط ، امکانات و مکانهای سنتی، افراد روستائی، خانه های با بافت قدیم و سنتی ، محصولات کشاورزی و دامی و لبنی خود روستا و همینطور ظرفیت های بالای گردشگری هر روستا بدون هیچ گونه تغییر در ماهیت و نحوه ارائه و یا استفاده از آنها می باشد.

بدین معنی که حضور گردشگر در روستا مستلزم هیچ گونه تغییر در ساخت خانه های روستائی و یا امکانات و شرایط روستا نگردد و حتی در جهت تقویت ساختار های سنتی و قدیمی خود انگیزش شده و سعی شود در همه زمینه های ارائه دمت به روش ها و سنت های قدیمی برگشته و در استفاده از ابزار و محیط و مکان استراحت، شیوه تهیه و ارائه خدمات، فرآوری و تهیه غذا و نحوه برخورد، گویش، آداب و رفتار همگی براساس سنت موجود ادامه یابد و گردشگر خود را با آن شرایط وفق داده و حداکثر لذت را از آرامش محیط روستا ببرد.

گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

شکل (۱) استقبال اهالی روستا

ضمن اینکه خدمات ارائه شده بلحاظ رعایت اصول بهداشتی و محیطی نیز مورد توجه قرار گیرد و افراد محلی نیز در راستای ارائه خدمات به گردشگران داخلی و خارجی آموزش داده شده و با شیوه های نوین (نه الزاماً ابزار و وسایل) نیز آشنا گردند.

در این خصوص به چند روش و قابلیت اصلی بالقوه (و بعضاً بالفعل) موجود در روستا توجه ویژه می شود و با توسعه افراد و محیط و مکان های مناسب گردشگری روستائی حداکثر زمینه برای حضور گردشگران داخلی و خارجی فراهم خواهد شد:

۱. علاقه گردشگران به حضور در محیطی کاملاً آرام و بدور از محیط های مدرن امروزی، که بالقوه و بالفعل در محیط روستائی وجود دارد.

۲. علاقه گردشگران به استفاده از محیط های طبیعی اطراف روستا که هیچ گونه اثری از دست ساخته انسان وجود نداشته و یا کاملاً به روشهای سنتی نمایان است و برای هر شخصی چشم نواز و جذاب خواهد بود.

۳. نیاز گردشگران به سیر و سفر در محیط های ویژه ای که شرایط دیدن انواع جانوران را بدون هیچ گونه وسیله و یا ابزاری فراهم نماید.

۴. علاقه گردشگران به دیدن گیاهان داروئی و یا گیاهان وحشی خاصی که در محیط طبیعی رویش می یابند.

۵. علاقه گردشگران به طبیعت گردی و کوهپیمائی اطراف روستا که با راهنمایی روستائیان مجرب راحتی مقدور خواهد بود.

۶. علاقه گردشگران به انجام کارها و یا فعالیت هایی که روستائیان در محیط و یا کار روزمره شان انجام می دهند.

۷. و ...

همه این فعالیت ها و خدمات گردشگری مناطق طبیعی و روستائی بر این اصل استوار است که گردشگر محیط روستا را تغییر نمی دهد و یا روستا مجبور به تغییر در ماهیت خود جهت وفق دادن با خواسته های گردشگر نخواهد شد، بلکه روستا یک نگرش، یا روش و یا تفکر دیگری از زندگی کردن را به گردشگر نشان داده و او را با محیطی و یا دنیای دیگری که همواره بدنبال آرامش و توجه به خداوند است و از آن غافل مانده آشنا می سازد یا حتی به او می آموزد که چگونه می توان در فضائی غیر از روشهای مدرن و پر استرس و بی توجه به سایر نیاز های واقعی و درونی هر انسان، به روش و محیطی متفاوت زندگی نمود.

مسیرهای گردشگری اشکورات و سمام گیلان به عنوان نقطه اصلی اتصال مسیرهای گردشگری بیلاقی و کوهستانی از مناطق قزوین و الموت، طالقان و عمارلو به شرق گیلان و غرب مازندران (خصوصاً مناطق رحیم آباد رودسر، املش، رامسر و منطقه سه هزار شهسوار) میباشد.

جایگاه منطقه اشکور و سمام علاوه بر مهد تمدن، فرهنگ، اقتصاد و سابقه دیرینه در محوریت و مرکزیت حکومت در شمال قزوین (الموت) و شرق گیلان، نقش بسیار ویژه و اساسی در محورهای ارتباطی بین مسیراتصال مناطق قزوین، کل منطقه الموت، غرب منطقه طالقان و مناطق شمال کشور را دارد.

این مناطق با توجه به داشتن مسیرها و جاده ها و مناطق کوهستانی بسیار زیبا، جذاب، بکر و دیدنی نظیر:

جاده قزوین، الموت، هیر و ویار، سپارده، پرندان و اشکورات رحیم آباد _ مسیر و یار به سپارده و تمل و بزاین به اشکورات رامسر و منطقه جنت رودبار - مسیر الموت پائین به لات، نوده، کمئی، شاهای جان، ملامحله، ملکوت، امام، چشمه لوزان، خصب دشت و هلو دشت، بلوردکان و املش - مسیر الموت پائین، به دستجرد، پل انبوه، انبوه و کلیشم، تزار، جلیسه، پیرکوه، ملکوت و امام و خصب دشت به املش - مسیر لات به نوده و کمئی، اینی، وربن سرتله، ایر محله، شوئیل، سی پل و گرمابدشت به رحیم آباد، کوه های